

Poučení studenta MU o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci

English text below.

Každý student má právo: Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (dále jen BOZP) je nedílnou součástí vzdělávací, vědecké, výzkumné, vývojové a další tvůrčí činnosti Masarykovy univerzity (MU). Jednou ze základních povinností MU a jejich vedoucích zaměstnanců je vytvářet bezpečné a zdravé neohrožující pracovní prostředí a pracovní podmínky. S přihlédnutím k rozdílné potřebě odborných znalostí o BOZP na jednotlivých pracovištích fakulty budete informován/a o předpisech k zajištění BOZP podle konkrétních podmínek na těchto pracovištích.

Student má právo:

- na srozumitelné informace o rizicích při výkonu praktické výuky a praxe,
- jak postupovat, pokud dojde k jakékoliv mimořádné události nebo nouzové situaci,
- nevykonávat žádný úkol bez řádného zaškolení,
- účastnit se jednání týkajících se BOZP a zapojit se do dění prostřednictvím dotazů.

Student je povinen:

V zájmu chránit zdraví své a zdraví ostatních osob jste jako student zejména povinen:

- dodržovat právní a ostatní předpisy a pokyny pracovníků MU k zajištění BOZP, s nimiž jste byl/a řádně seznámen/a,
- dbát podle svých možností o svou vlastní bezpečnost a své zdraví,
- řídit se zásadami bezpečného chování na MU především ve společných prostorách fakulty, v učebnách, v laboratořích, v dílnách, na chodbách, schodištích, v tělocvičnách, na sportovištích apod.,
- při práci používat stanovené osobní ochranné pracovní prostředky a ochranná zařízení a svévolně je neměnit a nevyřazovat z provozu,
- dodržovat informace na bezpečnostních značkách umístěných v prostorách fakulty,
- nepožívat alkoholické nápoje a nezneužívat jiné návykové látky na pracovištích MU a nevstupovat pod jejich vlivem na pracoviště MU,
- nekouřit v prostorách fakulty včetně venkovních prostor nacházejících se uvnitř areálu fakulty,
- oznamovat příslušnému pedagogickému dozoru nedostatky a závady, které ohrožují nebo by bezprostředně a závažným způsobem mohly ohrozit BOZP, zejména hrozící vznik mimořádné události nebo nedostatky organizačních opatření, závady nebo poruchy technických zařízení a ochranných systémů určených k jejich zamezení,
- bezodkladně oznamovat příslušnému akademickému pracovníkovi jakékoliv poranění, ke kterému došlo při plnění školních povinností nebo v přímé souvislosti s nimi,
- podrobit se na pokyn akademického pracovníka zjištění, zda nejste pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek,
- dodržovat zákaz manipulace, zapínání, vypínání případně obsluhy strojů, zařízení a přístrojů, které Vám nebyly v rámci výuky přiděleny a s jejichž obsluhou jste nebyl/a seznámen/a.

Odkaz na vnitřní normu: [Směrnice rektora č. 10/2009](#)

Bezpečnostní značky

Pracoviště, na kterých jsou vykonávány práce, při nichž může dojít k poškození zdraví, jsou označeny bezpečnostními značkami.

Značky zákazu – mají kruhový tvar s černým piktogramem na bílém pozadí, např.:

Zákaz vstupu s otevřeným ohněm

Kouření zakázáno

Průchod zakázán

Zákaz vstupu nepovolaným osobám

Zákaz použití vody pro hašení

Nedotýkat se

Značky výstrahy – mají trojúhelníkový tvar s černým piktogramem na žlutém pozadí, např.:

Nebezpečí – Elektrina

Riziko koroze nebo poleptání

Nebezpečí úrazu padajícími předměty

Požárně nebezpečné látky

Nebezpečí pádu

Nebezpečí uklouznutí

Značky příkazu – mají kruhový tvar s bílým piktogramem na modrém pozadí, např.:

Používej ochranné brýle

Používej ochranné rukavice

Použij chrániče sluchu!

Použij respirátor!

Nasaď ochrannou přilbu!

Použij ochranný štít!

Značky označující riziko střetu osob s překážkami nebo pádu osob

Značky informativní

Informativní značky pro označení únikové cesty a únikového východu nebo místa první pomoci, např.:

Nouzový východ vpravo

Nouzový východ vlevo

Nouzový východ vpravo nahoru

Nouzový východ vlevo dolů

Nouzový východ

Shromaždiště

První pomoc

Automatický externí defibrilátor

Bezpečnostní sprcha

Zařízení pro vyplachování očí

Informativní značky pro označení věcných prostředků požární ochrany a požárně bezpečnostních zařízení

Hasičský přístroj

Hlásič požáru

Požární hadice

Ohlašovna požáru

Požární žebřík

Výstražné symboly nebezpečnosti – označování nebezpečných chemických látek a směsí, např.:

GHS02 – hořlavé látky

GHS06 – toxické látky

GHS07 – dráždivé látky

GHS08 – látky nebezpečné pro zdraví

GHS05 – korozivní a žíravé látky

Pokyn pro studenty MU k zajištění požární ochrany

Ve smyslu zákona ČNR č. 133/1985 Sb. o požární ochraně ve znění pozdějších předpisů jste povinni vždy si počínat tak, aby Vaše činnost nebyla příčinou ke vzniku požáru, zejména:

- Plnit příkazy a dodržovat zákazy týkající se požární ochrany na označených místech.
- Při zjištění požárních závad kdekoliv v prostorách fakulty nebo jiných školních zařízeních oznámit nedostatky pedagogickému dozoru nebo příslušné správě budov.
- Při zpozorování požáru jste povinni provést nutná opatření pro záchranu ohrožených osob a opatření k zamezení jeho šíření.
- Při zdolávání požáru jste povinni poskytnout na výzvu velitele zásahu přiměřenou osobní pomoc, nevystavíte-li tím vážnému nebezpečí nebo ohrožení sebe nebo osoby blízké.
- Jste povinni seznámit se s čísly tísňového volání nebo požárními poplachovými směrnice (jsou umístěny na viditelných místech v prostorách objektů).
- Seznámit se s únikovými cestami a únikovými východy (řádně označeny na viditelných místech).
- Oznámit pedagogickému dozoru nebo na příslušném místě závady, které mohou být příčinou požáru.
- Při použití přenosných hasicích přístrojů k likvidaci vznikajícího požáru je třeba postupovat s rozvahou a použít vždy vhodný přístroj pro hořící látku.
- V případě požáru zachovat klid a rozvahu a opustit podle pokynů únikovou cestou ohrožený prostor – objekt.

Je zakázáno:

- Poškozovat, odstraňovat nebo ničit pokyny, směrnice a tabulky sloužící požární ochraně.
- Provádět práce, které mohou vést ke vzniku požáru, pokud pro výkon takových prací nemáte požadovanou odbornou způsobilost.
- Poškozovat, zneužívat nebo jiným způsobem znemožňovat použití hasicích přístrojů nebo jiných věcných prostředků požární ochrany a požárně bezpečnostních zařízení.
- Kouřit a manipulovat s otevřeným ohněm v prostorách fakulty (vyjma vyhrazených).

Odkaz na vnitřní normu: [Směrnice rektora č. 4/2005](#)

POŽÁR – co dělat, když zpozorujete požár:

- Vyhodnoťte situaci a postupujte s rozvahou – uklidněte se, zorientujte se v okolí.
- Vždy informujte akademický dozor a postupujte dle jeho instrukcí.
- Myslete na bezpečnost svou a dalších osob na pracovišti – **NERISKUJTE** (dostatečná vzdálenost od požáru).
- Malý požár uhasete svépomocí, není-li to možné, volejte HZS.
- Provést nutná opatření pro **záchranu ohrožených osob**.
- Je-li to možné, **uhasit požár**, nebo provést nutná opatření k zamezení jeho šíření (např. odstranit hořlavé látky a předměty, zavřít dveře, okna apod.).

- Nestačí-li na to vlastními silami nebo dostupnými prostředky, je povinen **vyhlásit požární poplach**, uvědomit o požáru osoby v jeho okolí.

Požární poplach se vyhláší:

- a) voláním **"HOŘÍ! – HOŘÍ!"**.
- b) Automaticky čidlem elektronické požární signalizace.
- c) Použitím tísňového tlačítka EPS.

- **ohlásit** neodkladně zjištěný požár nebo zabezpečit jeho ohlášení na **ohlašovnu požáru** objektu – telefonicky nebo osobně

Na fakultě PŘF (Kotlářská 2) – **vrátnice objektu** – číslo **549 49 1410**

Na Univerzitním kampusu Bohunice – **pult centrální ochrany** v Energocentru – číslo **549 49 2929**

případně ohlásit na **tísňovou linku hasičů 150** nebo **emergency call 112** a sdělit:
kde hoří – co hoří – kdo volá – odkud volá.

Nikdy **nezavěšujte jako první**, vyčkejte na případné upřesňující dotazy operátora.

Do příjezdu jednotky požární ochrany řídí hasební a záchranné práce, vč. evakuace **vedoucí pracoviště**, příp. jeho zástupce či velitel požární hlídky.

Po příjezdu hasičů se všichni řídí pokyny velitele zásahu. Na výzvu velitele zásahu, velitele jednotky požární ochrany je každý povinen poskytnout osobní pomoc a věcnou pomoc.

Pokyny pro použití přenosných hasicích přístrojů

Návod na použití hasicího přístroje je umístěn vždy na plášti přístroje. Všechny hasicí přístroje se uvádí do činnosti až v těsné blízkosti požářiště.

1. Sejměte hasicí přístroj z držáku a přeneste jej do těsné blízkosti požářiště.

2. vytáhněte pojistku

3. zaměřte základnu požáru

4. zmáčkněte páku

5. stříkejte ze strany na stranu

- Hasit je třeba vždy ve směru větru (průvanu)!
- Stříkat od spodu do žhavého jádra, nikdy nestříkat do plamenů!
- Hasit s přerušováním, nikoliv najednou!
- V místnosti vždy hasit tak, abyste měli za zády dveře (**nechat si volnou únikovou cestu!**)

Třída požáru A:

Požáry pevných látek organického původu, jejichž hoření je doprovázeno žhnutím, jako např. dřevo, papír, sláma, uhlí, guma, textil, plasty apod.

Třída požáru B:

Požáry kapalin nebo látek přecházejících do kapalného stavu, jako např. benzín, olej, barvy, alkohol, vosk apod.

Třída požáru C:

Požáry plynů, jako např. metan, propan, acetylén, vodík.

Třída požáru D:

Požáry hořlavých kovů, jako např. hliník, hořčík, draslík, sodík.

Třída požáru F:

Požáry jedlých olejů a tuků – rostlinné nebo živočišné tuky ve fritézách a ostatních kuchyňských přístrojích a zařízeních.

Typ hasicího přístroje	Co lze hasit	Nikdy nehasit
Vodní	pevné organické látky (papír, dřevo, textil) alkoholy	zařízení pod proudem, kyseliny, rostlinné živočišné tuky a oleje
Práškový	hořlavé pevné látky, kapaliny, oleje, benzín, zařízení pod napětím (univerzální hasivo)	lehké a hořlavé alkalické kovy
Pěnový	pevné organické látky, benzín, nafta, minerální oleje a tuky	zařízení pod proudem, lehké a hořlavé alkalické kovy
Oxid uhličitý	zařízení pod napětím	hořlavý prach, sypké látky

ČÍSLA PRO TÍSŇOVÁ VOLÁNÍ**150**

HASIČI

155ZDRAVOTNICKÁ
ZÁCHRANNÁ
SLUŽBA**158**

POLICIE ČR

156MĚSTSKÁ
POLICIE BRNO**112**

TÍSŇOVÉ VOLÁNÍ

Edification for MU students about Ensuring occupational safety and health

Ensuring occupational safety and health (including activities related to the studies, hereinafter referred to as OSH) is one of the prerequisite for the university to properly perform its educational role. OSH is a process based on risk assessment and measures to reduce them. Creating an environment for safe, risk-free work is one the basic responsibilities of the university and its managerial workers. Nevertheless, according to the law, each student must take care of himself, keeping himself and others (people working or present at the premises) safe, in accordance with the student's abilities.

Since the OSH requirements differ between individual faculties and facilities, the students will always be informed about safety regulations and trained in accordance with the specific local conditions before the classes begin.

Rights of the student:

- Students have a right to receive clear information about risks related to practical classes.
- Students have a right to know what hazards and risks are present at the university's premises where they attend classes or practical classes when studying under a university program, or that are directly related to these. Students have a right to know what should they do in case of an accident or emergency like a fire, an explosion, etc.
- Students must engage in any activities without receiving proper training first.
- Students have a right to be present when OSH-related issues are discussed.

Obligations of the students:

In order to protect their health and health of others, the students must:

- Adhere to the principles of safe behavior at all MUNI's premises, in classrooms, laboratories, workshops, sports facilities, corridors, stairs, etc.
- Follow safety rules and instructions they were introduced to.
- Follow instructions on safety signs placed around the faculty.
- Agree to have their knowledge tested in the scope of the regulation or certain activity, if it is required by safety regulations or justified by risks related to the activity.
- Report any faults that might pose a risk to OSH to academic or managerial workers and help removing them, within reasonable means.
- Not use alcohol or other substances or attend classes under the influence of such substances.
- Report any injuries that happened during performance of academic duties, or in direct connection with these, to a responsible academic supervisor.
- Students must not use, turn off, turn on, or handle any machines, devices or tools that were not assigned to them over the course of their classes and on the use of which they did not receive any instructions.

Internal regulations: [Rector's Directive No. 10/2009](#)

Safety signs

The areas where work that could potentially harm ones' health is performed are marked with safety signs.

Prohibition signs, e.g.:

No naked flames

No smoking

No entry

Authorized personnel only!

No water on fire

Do not touch

Warning signs, e.g.:

Danger -Electricity

Danger caustic

Danger falling objects

Flammable

Danger of falling

Danger of slipping

Mandatory action signs, e.g.:

Eye protection must be worn

Hand protection must be worn

Hearing protection must be worn

Wear dust mask

Head protection must be worn

Face shield must be worn

Risk of clash of person or falling person:

Informative signs indicating escape routes, escape exits or first aid areas, e.g.:

Fire exit Right

Fire exit

Automated external defibrillator

First aid

Fire assembly point

Eyewash station

Safety shower

Information signs marking fire safety tools or fire safety devices, e.g.:

Fire extinguisher

Fire alarm

Fire hose reel

Fire alarm station

Fire ladder

Danger signs – Marking of dangerous chemical substances and compounds, e.g.:

GHS02 – Flammable

GHS06 – Acute toxicity

GHS07 – Health hazard

GHS08 – Serious health hazard

GHS05 – Corrosive

Instruction for MU students to ensure fire protection

As per Act no. 133/1985 Sb. on fire safety, as amended, the students must always behave in such a way as to ensure that their actions do not cause a fire. Furthermore, the students are obliged to:

- follow orders and adhere to bans related to fire safety in the marked areas.
- report any faults found anywhere on the faculty's premises or other school facilities to an academic worker, a managerial worker, or to the building's management.
- perform actions necessary to save people's lives when they see a fire, and to perform measures to prevent the fire from spreading.
- help the chief of the fire response team when asked to, unless such help would put them in serious danger.
- be familiar with emergency numbers, fire alarm directives, and operating regulations (these are placed in visible spots around the building).
- be familiar with escape routes and exits (they are properly marked and well-visible).
- report any faults that could cause a fire to academic supervisors or other people in charge.
- follow the fire alarm directive instructions in case of fire.
- be careful when using portable fire extinguishers to put out fires, following instructions printed on the fire extinguisher and always using a fire extinguisher that is appropriate for the material that is on fire.
- leave the building through the nearest exit when evacuation is announced and follow instructions.

The students are forbidden to:

- destroy, remove, or destroy instructions, directives or tables related to fire safety.
- Engage in activities that could cause a fire unless they have proper professional qualifications to engage in such activities.
- Damage, misuse, or otherwise prevent proper use of fire extinguishers or other fire safety tools and devices.
- Smoke and handle open fire on the MU's premises and in other school facilities (with exception of designated areas).

Internal regulation: [Rector's Directive No. 4/2005](#)

FIRE – what to do when you see one:

- Assess the situation and proceed with caution, stay calm and find your bearings.
- Always inform academic supervisors and follow their instructions.
- Keep your safety and safety of others in mind. **DO NOT TAKE RISKS** (keep a safe distance from the fire).
- Put out a small fire by yourself. If it's impossible, call the fire brigade.
- Take steps necessary to **save people's lives**.

- If it is possible, **put out the fire** or take steps to prevent it from spreading (e.g. remove flammable substances and items, close the doors and windows etc.)
- If the fire is too big to put out by yourself or using tools at hand, **you must sound a fire alarm** and inform the people around that there is a fire.

How to sound a fire alarm:

- d) shout **"FIRE! FIRE"**.
- e) **a detector on the automatic fire alarm** will set it off
- f) use the **fire alarm emergency button**

- **Report** a fire to the fire alarm station as soon as it is observed.

Faculty of Science (Kotlářská 2) – **porters' lodge**– **549 49 1410**

University Campus at Bohunice– **central security desk in Energy center** – **549 49 2929**

Possibly report to **emergency line 112** and tell:
what is on fire – where is the fire – who is calling

Never hang up first, wait for any other questions from the operator.
 Follow the fire evacuation plan.

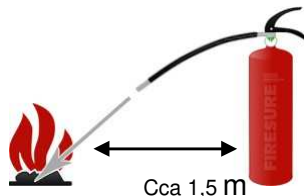
Instructions for the use of portable fire extinguishers:

Instructions how to use a particular fire extinguisher are always shown on the fire extinguisher body. All fire extinguishers are used in close proximity to the fire.

1. Remove the fire extinguisher from the holder and bring it near to the fire.

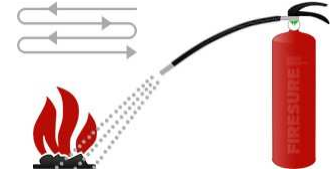
2. Remove the safety fuse

3. Focus on the fire base.

4. Press the lever.

5. Spray from side to side.

- Always spray in the direction of the wind (draft)!
- Starts praying from the bottom and aim into the burning centre. Never spray the flames!
- Use short controlled bursts. Never use all the extinguishing agent at once!
- If in an enclosed area make sure to have the door behind you (**make sure to have a free escape route**)!

Fire class A:

Burning organic solids accompanied by heat radiation, such as wood, paper, straw, coal, rubber, textiles, plastics etc.

Fire class B:

Burning liquids or substances which turn into liquid such as petrol, oil, paint, alcohol, wax, etc.

Fire class C:

Burning gases for example methane, propane, acetylene, hydrogen.

Fire class D:

Burning combustible metals such as aluminium, magnesium, potassium, sodium

Fire class F:

Burning edible oils and fats - vegetable or animal fats in fryers and in other kitchen appliances and equipment.

Fire extinguisher type	Use for	Never use for
Water	solid organic items/substances (paper, wood, textiles), alcohols	Devices under electric power, acids, vegetable fats and oils
Powder	flammable solids, liquids, oils, petrol, devices under electric power (universal extinguishing agent)	Light and flammable alkaline metals
Foam	solid organic substances, petrol, diesel, mineral oils and fats	Devices under electric power, light and flammable alkaline metals
Carbon dioxide	devices under electric power	Flammable dust, loose powdery materials

EMERGENCY PHONE NUMBERS

150

FIRE BRIGADE

155

AMBULANCE

158

STATE POLICE

156

LOCAL BRNO POLICE

112

EMERGENCY LINE